

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Archdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

De Controversijs Polemicis, & Scholasticis, etiam modernis

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 2. Ostenditur Electionem ad gloriam factam fuisse post prævisa
Electorum merita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40853

modi auxilia ex se prædeterminantia voluntatem humanam ad actus meritorios, vifa sunt aliis minimè cum libertato consistere, cæperunt Auctores Societatis efficaciam gratiæ cum libertate humana aliâ viâ conciliare, auxilio scientiæ mediæ. Et hinc originem sumpsit gravissima illa controversio inter Thomistas & auctores Societatis de efficacia gratiæ, quam diximus Romæ coram summis Pontificibus sæpius ventilatam.

S. 2.

Ostenditur Electionem ad gloriam factam fuisse post prævifa Electorum merita.

Probatur primò ex Scripturis Matth. 25. *Venite benedicti possidere preparatum vobis regnum à constitutione mundi; Esurivi enim & dedistis mihi, manducare &c.* Ubi assignatur causa electionis ad gloriam, quod ab æterno prævifa sunt opera bona in temporis actu præstanda.

Respondent alij, assignari hic in extremo iudicio causam actualis possessionis regni cælestis, non verò præparationis sive prædestinationis, quâ illa possessio ab æterno decernitur, de qua aiunt ex mente Christi nullum in loco citato mentionem fieri.

Contra primò, Patres sententiam Christi de ipsa Præparatione intelligunt. Chrysostronus *Hom. 80.* eam sic explicat: Nam antequam, inquit, nati essetis, quia sciebam huiusmodi vos futuros, hæc à me fuere præparata. Ubi non possessionem tantum, sed ipsam præparationem regni dicit decretam ob prævifa merita, per

Q 2

per quæ sciebat dignos fore regno cælesti.

Secundò, Ipse textus hoc suadet, quia addit; *Ite maledicti in ignem æternum, qui præparatus est Diabolo*, Certum est autem præparationem æterni ignis non solum ordine executionis, sed etiam intentionis decretam propter prævisa demerita; deberet autem esse ratio urgentissima quæ cogat nos asserere in eodem loco Scripturæ Verbum illud *Præparatum* diversimodè accipi; nec posse utrobique in eodem sensu intelligi.

Secundus locus est ad Rom. 8. *Quos præscivit, & prædestinavit conformes fieri imagini filij sui, quos autem prædestinavit hos & vocavit*. Ubi Apostolus videtur asserere præscientiam meritorum esse suo modo causam electionis, & electionem æternam causam vocationis, & donationis gratiæ in tempore. Quia sensus est ex mente D. Ambrosij P. 5. de fide. cap. 3. Apostolus, ait, quos præscivit & prædestinavit; non enim ante prædestinavit quam præscivit, sed quorum merita præscivit, eorum præmia prædestinavit.

Obiiciunt primò adversarij: Scriptura è contra supponit institui electionem ante merita, quia ipsa merita vult proficisci ex illa gratuita voluntate dandi gloriam. Probant id primò, Ex verbis Christi Lucæ 12. *Nolite timere pusillus grex, quia complavit Patri vestro dare vobis regnum*. Ubi decretum dandi regnum assignat ut causam antecedentem cur debeant esse securi de meritis, & gloria secutura.

Respondeo, cum Christus ibi sit locutus ad omnes discipulos, imo ad alios omnes qui credituri erant, ut patet ex sequentibus, verosimile non est voluisse revelare omnibus electionem absolutam ad gloriam, cum ibi fuerit etiam Judas, & alij fortè plures reprobi. Indicat ergo non

esse volentis, aut currentis, sed miserentis Dei, & quidem sine respectu ad merita, aut quacunq; opera quoad intentionem conferendi gloriam.

Respondeo, negando illam esse mentem Apostoli. Et sanè non pauci sic explicant illum locum ut non velit Paulus agere de electione sive ad gratiam, sive ad gloriam, sed tantum ad bona quædam temporalia, ut ad opes, splendorem, & regnum obventurum familiæ Iacobi præ posteris Esau sive Idumæis. Vel certè de electione ad peculiare favores genti Judæorum præ aliis Gentibus à Deo destinatos.

Attamen, cum Patres, & maxime S. Augustinus sæpius explicent illum locum de Spirituali dilectione gratiæ, dico etiam Apostolum hic agere de speciali electione, non immediatè ad gloriam, sed tantum de electione & vocatione ad fidem, & gratiam Christi sine respectu ad illa merita præcedentia, aut etiam in futurum prævisa, & multò minus ad opera legis absque gratia Christi, de quibus tamen Judæi sibi præ Gentilibus gloriabantur. Hic enim erat scopus Apostoli. Non posse Judæos jure conqueri quod præ illis Gentiles eligerentur ad fidem, & gratiam Christi, etsi Judæi non verò Gentiles opera legis & cærenonias haberent; quia nempe hujusmodi electio ad fidem & gratiam Christi non procedit ex operibus, sed ex vocatione, proposito, & prædestinatione divina, quâ unum præ alio, ex gratuita tantum voluntate, ad fidem adducit. Ac demum concludit hanc vocationem & electionem ad Primam fidei gratiam, non esse volentis neque currentis, sed miserentis Dei. De electione verò immediata & absoluta ad gloriam hic non agit Apostolus. Quinimo

non decretum absolutum, sed voluntatem antecedentem & inefficacem quantum est ex parte sua conferendi regnum cæleste, si illud meriti fuerint: ac si diceret: Nolite esse solliciti de rebus temporalibus etiamsi omnia vendatis; quia si Pater Cælestis fuerit tam liberalis, ut voluerit omnibus & præcipuè fidelibus donare regnum Cælorum quantum est ex parte sua, & media supernaturalia; multò magis subministrabit hæc temporalia, & habebit curam ut qui relinquunt omnia propter regnum Cælorum non destituantur rebus ad vitam necessariis.

Obiiciunt secundo pro sua sententia illud Christi Ioan. 15. *Non vos me elegistis, sed ego elegi vos* &c: quod videtur sonare electionem sine prævisione meritorum.

Respondeo, ibi non agi de electione ad gloriam, sed ad Apostolatam prædicationis Evangelij, ut exponunt Patres apud Maldonatum. Vel secundum Augustinum, agitur de electione ad gratiam, & fidem, quæ sine electorum meritis facta est. Frustrà autem conantur Adversarij loca multa ex Evangelio congerere; quia non agunt illa de absoluta electione ad gloriam, sed de conditionata, si nempe perseverent in bonis operibus; quia Christus noluit Apostolis absolutam electionem revelare, quos jubet timere ne tanquam fur in nocte iudicium adveniat.

Obiiciunt tertio, tanquam præcipuum suæ sententiæ fulcimentum, locum Apostol. ad Romanos 9. *Cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent aut mali (ut secundum electionem propositum Dei maneret) non ex operibus, sed ex vocante dictum est, quia major serviet minori, sicut scriptum est, Iacob dilexi, Esau autem odio habui.* Ubi Apostolus, sicut & in toto capite, ostendit negotium salutis non esse

mo probabile plures æstimant, Esau, qui dicitur hic odio haberij, aliosque plures ex semine Esau oriundos, ad salutem & gloriam pervenisse. Et hanc expositionem hujus loci amplectitur S. Augustinus quæst. 2. ad Simplicianum.

Denique advertite, plura Scripturæ, & Patrum loca, quæ adferuntur pro electione ad gloriam independenter à prævisis electorum meritis, aliud plerumque non probare, quam prædestinationem omnino completè sumptam non esse ex meritis, cum illa sic accepta involuat etiam electionem ad primam gratiam; ante hanc autem gratiam certum est nulla merita posse præcedere, cum omne meritum gratiam aliquam supponat, & sic procederetur in infinitum, vel principium meriti caderet sub idem meritum, quod omnino repugnat: his ita resolutis.

Probatur secundò nostra assertio, Ratione validissima; pro qua assumo Fundamentum ex diametro contrarium illi quo nititur sententia opposita. Qui ordinatè procedit non prius intendit absolutè finem quam media, quando recta ratio finem proponit per modum præmij & mercedis ab alio obtinendæ: atqui Deus proposuit gloriam per modum mercedis; ergo non prius absolutè eam intendit quam alterius merita prævideat, sine quibus gloria non obtinetur. Prob. major: Quia qui proponit finem per modum mercedis, debet moveri ab ipso merito tanquam medio ad dandum finem, cum meritum sit causa motalis dantem movens, ad inferendum finem, sive gloriam, quæ per modum mercedis operi meritorio respondet. Ergo non potest ante prævisionem meriti absolutè intendere ut alter habeat finem sive gloriam, quia tunc non moveretur à merito, sed omnino gratis

tis conferret. Unde hæc duæ voluntates videntur pugnare : Volo antequam prævideam merita ut ille habeat gloriam, & , volo ut habeat gloriam propter merita. Quia voluntas dandi ex iustitia sive ob merita, destruit voluntatem elargiendi gratis, sive ex liberalitate.

Respondet Suarez l. . de auxiliis c. 9. an. 22. æquivocationem involui in voce *Gratis*, sive gratuitâ voluntate. Quia aliud est Deum eligere gratis aliquos ad gloriam, aliud eligere ad gloriam, gratis conferendam, dicit autem Deum habere in eligendo priorem, non posteriorem voluntatem : cum igitur docet, Deum habuisse aliquam voluntatem gratis circa electorum gloriam, illud *Gratis*, vult se tenere ex parte actus Dei, non ex parte objecti sive gloriæ gratis conferendæ. Ut quando aliquis vult vendere equum amico, illa voluntas non est dandi equum gratis, sed tamen est gratis concepta, quia amicitia censei potest quod equum velit vendere.

At contra ; Nos etiam concedimus in Deo esse gratuitam voluntatem proponendi gloriam per modum præmij obtinendam. Sed hæc est generalis, reprobis, electisque communis, nec tali voluntati ad prædestinationem electorum Suarez esset contentus, cum ex illa Deus nec numerum, nec gradus electorum scire possit. Vult ergo Deum absolutè decrevisse ut Petrus & Paulus consequerentur gloriam propter merita : at tale decretum, si sit absolutum, non est immediata & absoluta intentio finis, nisi in ordine ad illud decretum prævideantur ipsa merita liberè futura. Sicut insistendo exemplo contra nos allato, nulla potest esse absoluta voluntas vendendi equum ante prævisionem pretij, sed tantum

tantum conditionata, volo quantum est ex parte mea equum pretio conferre : quod si is qui emit sit pauper, & non possit foluere nisi pecuniâ sibi liberaliter datâ à venditore, & sciat venditor acceptâ pecuniâ illum empturum, adhuc manet, non posse absolute intendere venditionem equi, quæ pendet ab euentis libera voluntate, nisi per hoc quod prius videat alterius voluntatem equum sibi pretio comparandi.

Obiiciunt non pauci, contrariam nobis esse S. Augustini auctoritatem. Sed de ipsius mente in hac quaestione anceps est utrimque dimicatio, nec decretoria sententia, ut erudite ostendit *Brunno Neusser* in Prodomo Velitari part. 1. Certè electioni post prævisa merita videtur non obscure favere *lib. 1. ad Simplicianum quæst. 2.* Nemo eligitur, inquit, nisi jam distans ab illo qui rejicitur, unde quod dictum est, quia elegit nos Deus ante mundi constitutionem, non video quo modo sit dictum, nisi præscientiâ.

Porro si quis opponat hanc doctrinam, de prædestinatione post prævisa merita, aliquando in Academia Lovaniensi inter alios articulos censuratum fuisse : Respondetur, Censuram illam pridem cassam & irritam à Sixto V. declaratam esse in mandato illius jussu edito per Octavianum Episcopum Calatinum Nuntium Apostolicum, & Lovanij promulgato, anno 1588. Cujus fincerum tenorem, ut gratiam præstem, hic ex parte subiicio.

Statuimus, & ordinamus, ac per Apostolica scripta mandamus, ut nemo, cujuscumque ordinis, gradus, conditionis, vel dignitatis existat... de his Assertionibus controversis in alterutram partem, ita disputare, vel Doctorum auctoritate unius partis assertiones confirmare, alteriusve refellere, aut impugnare, vel cujuscumque

370 Pars 2. Cont. 3. De Prædestinatione
vis pietatis, aut necessitatis pretextu de his loqui, scribere, vel dictare in posterum attentet, ut ausu temerario eas hæreticas, suspectas, & periculosas esse... donec autoritate Apostolicâ maturè definita fuerint, affirmare præsumat. Quod si quis contra fecerit sciat se excommunicationis lætæ sententiæ panam (à qua nisi in mortis articulo constitutus à nullo præterquam à Romano Pontifice valeat absolui) incurrisse.

Quinimo admittunt plurimi hoc tempore viri doctrinâ ac pietate illustres, hunc electionis modum magis esse consentaneum suavitati gubernationis divinæ, quam & ipsæ Scripturæ sæpius explicant ad modum Principis omnes ad cursum invitantis, & victoribus præmia proponentis, quem sanè magis decet ante cursum certos victores non definire, sed expectare victoriam antequam designet victores, etiamsi forte pro summa sua potestate possit ille Princeps aliter procedere. Ac præ cæteris huic doctrinæ pondus adiicit non leve suffragium illustre viri sanctitate & doctrinâ illustrissimi S. Francisci Salesij, qui in Epistola ad P. Lessium, cuius authorographum servamus, hanc sententiam vocat antiquitate, suavitate, & Scripturarum autoritate nobilissimam, quam, inquit, semper ut Dei misericordiæ, ac gratiæ magis consentaneam, veriorem, & amabiliorem existimavi.

Reiicitur eadem Electio ut est conjuncta cum
Reprobatione non electorum.

Duplex statuitur, ut diximus, reprobatio, una negativa, sive non prædestinatio, altera
quæ